

Rederne havde Børettgelse til at forudsætte, at det var sidste Aar, der vilde blive krævet noget af dem. Jeg maa sige, at jeg kender det heller ikke, for jeg var ikke med i de Forhandlinger og har ikke kendt noget til dem. Jeg troede, det var Handelsministeriet, der førte dem, men jeg hører nu, at det var de Herrer Hauge, Heilbuth og Moesgaard-Kjeldsen. Men jeg kan kun sige, hvad jeg ved fra paalidelig Kilde, at Rederne selv gik ud fra den Forudsætning, at det var sidste Gang, og efter hvad der foreligger for mig, kan jeg heller ikke se, at Rederne har været helt uberettigede til at tro paa noget saadant. Jeg skal meddele, at der den 17. September fra Handelsministeriet er tilskrevet Fragtnævnet saaledes: „Under Henvisning til de paa Mødet i Handelsministeriet den 28. Juni d. A. indledede Forhandlinger angaaende de Betingelser, under hvilke Regeringen vilde se sig i Stand til at fratagde yderligere Befragtningsrestriktioner overfor den danske Damp- og Motorskibsflaade, saaledes at denne herefter stilles til fri Raadighed for vedkommende Rederier, skal man efter stedfunden Forhandling med Indenrigsministeren tjenstlig meddele, at Handelsministeriet herved modtager det i Skrivelse af 4. Juni d. A. fra Dampskibsnævnets Formand indeholdte Forslag, der gengives nedenstaaende med de Ændringer og Udvidelser, der indeholdes i Formandens og Nævnets Skrivelser henholdsvis af 29. f. M. og 12. d. M.“ Der kunde deri ligge om ikke et Tilsagn, saa en Aarsag til, at man kunde faa den Opfattelse; men, som sagt, jeg kender ikke Forhandlingerne og kan kun sige, at Rederne nærer den Opfattelse, at det var en Forudsætning for denne Aftales Indgaaelse, og det har selvfølgelig ikke været heldigt for Genoptagelsen af nye Forhandlinger. Men i og for sig kan det selvfølgelig ikke være afgørende, for enten de nu med større eller mindre Grund kunde nærer den Opfattelse, er det klart, at en anden Regering ikke kan være bundet ved noget saadant. Det, som der blev forhandlet med Rederne om, var, at den Aftale, der løb, og som, hvis den ikke afløstes, vilde blive ved at løbe, men naturligvis med færre og færre Skibe, helt hen imod den 1. April i Aar, skulde afløses med en fast Afgift. Dette erklærede Rederne sig utilbøjelige til af de Grunde, som staaer anførte i Bemærkningerne. Hr. Hauge erklærede, at den Gang han var med i Forhandlingerne, var der ingen Vanskelighed, men

det var ogsaa andre Tider, da Fragten var omtrent det dobbelte af, hvad den nu er, og da man var saa elskværdig at rette sig efter Redernes Ønske med Hensyn til den Form, hvori Ydelsen skulde finde Sted. Alligevel blev det, som den Gang opnaaedes, set i Forhold til de meget store Indtægter, som netop Skibsfarten i det Aar har haft, til et lille Beløb, idet Skibsfarten selv opgør alt, hvad der er ydet i saa Henseende, til 12,7 Mill. Kr. pr. 1. Juli, og efter 1. Juli har der jo været en meget lille Fragtdifference. Jeg mener at burde sige her, at jeg for mit Vedkommende finder, at den Slags Ydelser i natura i Virkeligheden meget sjældent er tjenlige. Vi har dog Penge endnu til at afgøre saadanne Mellemværender. Men saaledes som Forholdene ligger, vil jeg finde det rigtigt, at det bliver afgjort ogsaa overfor Rederne ligesom nu overfor Landbruget ved en Lov og ikke ved en frivillig Overenskomst; og paa Hr. Hauges direkte Spørgsmaal, om der var tænkt paa Dampskibsselskaberne alene, vil jeg sige, hvad der vistnok ogsaa fremgik af mine Udtalelser, at der var tænkt paa Selskaber, særlig paa Selskaber, men ikke særlig paa Dampskibsselskaber.

Med Hensyn til denne Skibsftale, som jeg nu er kommet til, i Forbindelse med Centralkontoret og denne Aftales og Centralkontorets Betydning for Landbruget vil jeg gerne sige et Par Ord paa Foranledning af det radikale Partis Ordfører, Hr. Niels Frederiksen, der mente, at det var en stor Mangel ved det Forslag, der her blev fremlagt, at der ikke var nogen Aftale nu om reducerede Fragter til Fremskaffelse af billig Majs og billige Foderstoffer til Landbruget. Jeg tror, at det var om ikke ordret hans Udtalelse, saa dog den Opfattelse, den ærede Ordfører nærer, men den ærede Ordfører har ganske sikkert her svævet i en Vildfarelse, og da jeg nødvendig vilde have, og han ganske sikkert ogsaa selv nødvendig vilde have, at han skulde komme til at gaa ud til sine Vælgere og fortælle dem noget, der ikke er rigtigt, skal jeg her tillade mig at meddele Hr. Niels Frederiksen, hvad der positivt kan oplyses om denne Sag.

Selve Aftalen med Skibsrederne forudsætter, saa vidt jeg kan skønne, efter hvad der er skrevet, i hvert Tilfælde kun billig Tonnage til Ombytningsvarer. Det hedder i en Indstilling fra den overordentlige Kommission under 1. August 1919: „Direktør Cold“ — det er Rederi-